

A Nemzeti Oktatási és Tudományos Kutatási Minisztérium által
2016. augusztus 10-én hatályba léptetett

Tanulói Statútum

hivatalos magyar fordítása

Kiadja a

MAKOSZ
Romániai Magyar Középiskolások Szövetsége

2016. november 17-én, a nemzetközi diáknapon.

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Általános rendelkezések

1. cikk

- (1)** Jelen statútum az oktatás elsődleges, állami, magán- vagy felekezeti tanintézményekbe beiratkozott haszonélvezőinek (a továbbiakban „tanulók”) jogait és kötelességeit szabályozza.
- (2)** Az állam Románia állampolgárai, az Európai Unió más tagállamainak állampolgárai, az Európai Gazdasági Térség és a Svájci Konföderáció állampolgárai számára mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélkül biztosítja a minden szintű és jellegű középiskolai oktatáshoz és felsőoktatáshoz, valamint az élethosszig tartó képzéshez és tanuláshoz való egyenlő hozzáférés jogát.
- (3)** Mindezekben a jogokban azok a személyek is részesülnek, akik a Romániában hatályos védelmi formák egyikét kérvényezték vagy megkapták, valamint azok a külföldi kiskorúak és hazátlan kiskorúak, akiknek a Románia területén való tartózkodása a törvény alapján hivatalosan elfogadott.
- (4)** A katonai középiskolai tanintézmények tanulói is részesülnek a jelen statútumban meghatározott jogokban és kötelességekben, amennyiben azok nem ellentétesek a jogokkal és kötelességekkel, amelyek a védelmi, közrendi és közbiztonsági rendszerekben jogosultsággal rendelkező szervek által kibocsátott szabályzatokból származnak.
- (5)** A felekezeti középiskolai tanintézmények tanulói is részesülnek a jelen statútumban meghatározott jogokban és kötelességekben, amennyiben azok nem ellentétesek a jogokkal és kötelességekkel, amelyek az adott felekezet dogmatikus és kánonjogi jellegzetességeinek függvényében kibocsátott szabályzatokból származnak.

A tanulói státusz

2. cikk

A tanulói státusz a középiskolai oktatásba való beiratkozáskor lép életbe, és az iskolalátogatás teljes idejére érvényes, a felső középfokú gimnáziumi, szakiskolai, valamint a nem egyetemi felsőfokú tanulmányok befejezéséig, a törvény alapján. A bölcsődei és óvodai oktatásban részesülők is a tanulói státusz szerint kezelendők, és szüleik/gyámjaik/törvényes eltartóik képviselik őket.

3. cikk

A tanulók az oktatási rendszer többi szereplőjével együtt alkotják az iskolaközösséget.

4. cikk

A középiskolai oktatás diákközpontú. Minden jelentős döntés meghozatala a diákképviselettel, illetve az Országos Diáktanáccsal és más, a tanulókat képviselő szervezetekkel való konzultáció által, valamint a szakszervezeti szövetségekkel, a másodlagos és harmadlagos haszonélvezőkkel, illetve a szülőket képviselő társult szervezetekkel, az üzleti szféra képviselőivel, a helyi önkormányzat hatóságaival és a civil szférával való kötelező egyeztetés által.

5. cikk

Az iskolaközösség és az oktatási rendszer az 1/2011-es Országos Oktatási Törvény 3. cikkében meghatározott elvek szerint működnek.

Jelen statútum minden rendelkezése az említett elvek szerint értelmezendő.

II. FEJEZET

A TANULÓK JOGAI

6. cikk

- (1)** Az iskolaközösség tagjaiként a tanulók minden jogot élveznek és minden kötelességet teljesítenek, amellyel tanulóként és állampolgárként rendelkeznek.
- (2)** A tanulóknak joguk van saját emberi arculatuk, méltóságuk és személyiségük tiszteletben tartására.
- (3)** A tanulóknak joguk van személyes adataik védelmére, kivéve a törvényben meghatározott helyzetek esetében.
- (4)** A tanulóknak joguk van olyan helyiségekben folytatni tevékenységüket, amelyek tiszteletben tartják az iskolai higiéniai, munkavédelmi, polgárvédelmi és tűzvédelmi előírásokat a tanintézményben;

Oktatási jogok

7. cikk

A tanulók a következő jogokkal rendelkeznek az oktatási rendszeren belül:

- a)** az oktatáshoz való ingyenes hozzáférés az állami oktatási rendszerben. A tanulóknak garantált joguk van a méltányos oktatásra a beiratkozást/felvételt, a tanulmányaik folytatását és befejezését illetően, az érdeklődési körüknek, felkészültségüknek és készségeiknek megfelelően választott iskolai pálya függvényében;
- b)** a minőségi oktatáshoz való jog a tanintézményekben, az oktatási kerettantervek helyes alkalmazása és az iskolai tanterv egészének lefedése révén, valamint azáltal, hogy az oktatók a legmegfelelőbb oktatási stratégiákat használják fel a kulcsfontosságú készségek elsajátításához és fejlesztéséhez és

a kitűzött oktatási célok eléréséhez.

- c)** a tanintézmény oktatási ajánlatában szereplő tananyag tantárgyaival kapcsolatos konzultációhoz és az azok közötti választás kinyilvánításához való jog, a tanulók tanulási szükségleteivel és érdeklődésével, az iskola szakirányával és a helyi közösség/gazdasági partnerek szükségleteivel összhangban;
- d)** az anyanyelvi iskoláztatáshoz való jog, törvényes feltételek között;
- e)** egy világnyelv tanulásához való jog, kétnyelvű rendszerben, az 1/2011-es, módosított és kiegészített Országos Oktatási Törvény alapján;
- f)** a vezetőség, az oktatói és nem oktatói személyzet, valamint a tanintézményen belüli többi tanuló részéről mindenféle hátrányos megkülönböztetés nélküli bánásmódban való részesülés joga. A középiskolai tanintézménynek meg kell bizonyosodnia arról, hogy egyetlen tanuló sincs kitéve faji, etnikai, nyelvi, vallási, nemi alapú, valamint meggyőződés, fogyatékoság, nemzetiség, állampolgárság, életkor, szexuális beállítottság, családi állapot, bűnügyi nyilvántartás, családtípus, társadalmi-gazdasági állapot, egészségi állapot, intellektuális képesség vagy más, diszkriminatív potenciállal rendelkező kritérium miatti hátrányos megkülönböztetésnek vagy zaklatásnak;
- g)** az ingyenes tankönyvekhez való hozzáférés joga az állami oktatásban és akkreditált/engedéllyel rendelkező kötelező magánoktatásban részt vevő tanulók számára, mind román, mind a nemzeti kisebbségek nyelvén, a törvény alapján;
- h)** a középiskolai tanintézmény által rendelkezésre bocsátott, az oktatási tevékenységhez kapcsolódó iskolai, szakmai és pszichológiai tájékoztatási és tanácsadási szolgáltatásokhoz való ingyenes hozzáférés joga, évente legalább egy órányi pszichopedagógiai tanácsadás biztosításával;
- i)** a kutatási-fejlesztési, művészi és innovációs alkotási tevékenység által létrejött termékek szellemi tulajdonjoga, a hatályos jogszabályok és a felek között esetlegesen létrejött szerződések alapján;

- j)** az állami támogatáshoz való jog a társadalmi igényű, valamint sajátos oktatási igényű tanulók számára, a hatályos törvényi rendeletek alapján;
- k)** objektív és méltányos értékeléshez való jog;
- l)** az írásbeli dolgozatok értékelésének megóvásához való jog;
- m)** az iskola döntési hatáskörébe tartozó tananyag részét képező tantárgyakhoz való hozzáférés joga a rugalmas tanulmányi pálya érdekében;
- n)** A csoportokra/osztályokra bontott, erre a célra felkészített tanulók választható versenyeken való részvételének joga, az Igazgatói Tanács döntése alapján, a hatályos törvényi rendeleteknek megfelelően;
- o)** a tanintézmény tulajdonában lévő tárgyakhoz és berendezésekhez való ingyenes hozzáférés joga, ideértve a könyvtárakhoz, tornatermekhez, internethez csatlakoztatott számítógépekhez, valamint más, az iskolai órarenden kívüli iskolai tevékenységek és projektek megvalósításához szükséges erőforrásokhoz való hozzáférést, a rendelkezésre álló személyi és tárgyi erőforrások keretén belül. A tanintézményeknek biztosítaniuk kell, a rendelkezésükre álló erőforrások keretén belül, a tanulók iskolai feladatainak végrehajtásához szükséges tárgyi feltételek teljesülését a működési órarend idejére.
- p)** a véleménnyilvánítás szabadságát támogató környezetben való tanulás joga, a többi résztvevő jogainak és szabadságainak áthágása nélkül. A véleménnyilvánítás szabadsága nem veszélyeztetheti a személy méltóságát, becsületét, magánéletét, valamint a saját emberi arculathoz való jogát. Nem tekintendők a véleménnyilvánítás szabadságának a következő megnyilvánulások: sértő viselkedés az iskolai intézmény személyzetével szemben, szidalmak használata, trágár nyelvhasználat, más, az erkölcsi normákat sértő megnyilvánulások;
- q)** a tanórán való részvétel biztosításának joga, legfeljebb napi hét óra idejére, mely alól kivételt képeznek a nemzeti kisebbségek anyanyelvének,

történelmének és hagyományainak tanulására kijelölt órák, valamint a kétnyelvű oktatás, a törvény alapján;

r) a tananyag tervezéséről való tájékoztatás joga, a teljes félév időtartamára;

s) az írásbeli felmérők eredményéről legfeljebb 15 munkanapon belül való tájékoztatás joga;

t) az életkori sajátosságokhoz és tanulási szükségletekhez alkalmazkodó termekben, megfelelő diák- és tanárszámmal történő tanulás joga, az 1/2011-es, módosított és kiegészített Országos Oktatási Törvény előírásainak megfelelően.

u) a középiskolai tanintézmény vagy harmadik fél által szervezett iskolai versenyeken, tantárgyversenyeken és más iskolán kívüli tevékenységekben való részvétel hátrányos megkülönböztetés nélküli és kizárólag önkéntes alapú joga, anélkül, hogy arra az oktatók vagy a tanintézmény vezetősége kötelezné, tanulói palotákban, diáklklubokban, sport- és üdülőtelepeken, a megyei tanfelügyelőség kötelékébe tartozó táborokban és helyszíneken, az iskolai sportklubokban és sportszövetségekben, a létesítmények működési szabályzatában szereplő előírások betartásával; A tanulók kötelesek az iskolai tantervben előírt programokon és tevékenységeken részt venni;

v) az iskolában és iskolán kívül elért kivételes eredményekért járó díjakban és jutalmakban való részesülés joga, a rendelkezésre álló erőforrások keretén belül;

w) a tanulmányi eredmény-kimutatás alapját képező saját iskolai okmányokhoz való hozzáférés joga;

x) az elvégzendő oktatási típus és forma megválasztásához és az érdeklődési körüknek, felkészültségüknek és készségeiknek megfelelő iskolai pálya kijelöléséhez való jog, a törvény alapján;

y) a differenciált oktatáshoz való jog, az oktatási pluralizmus alapján, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően. A kivételes iskolai teljesítményt

felmutató tanulók számára lehetséges² tanulmányi év elvégzése egy iskolai év alatt. A beiratkozási jóváhagyás a középiskolai tanintézmény igazgatói tanács hatáskörébe tartozik, az egy év alatt elvégezhető két tanulmányi év módszertanának alapján, amely a nemzeti oktatási és kutatási miniszter rendelete által kerül engedélyeztetésre;

z) az otthonoktatáshoz vagy a kórházi rendszerű, összetett egészségügyi ellátási intézményekben történő oktatáshoz való jog, a törvényi előírások alapján, azon tanulók számára, akik valamilyen fogyatékoság miatt mozgásképtelenek, illetve krónikus betegségekben szenvednek, vagy megbetegedésük 4 hétnél hosszabb kórházi beutalást igényel;

aa) az osztályt tanító oktatók számára félévente való visszajelzés megfogalmazásához való jog, név nélküli űrlap által. Ezek az osztályban kerülnek kitöltésre és az oktatóknak való átadásra, a leghatékonyabb oktatási módszerek azonosítása végett.

bb) a kapott jegyekről való tájékoztatáshoz való jog azok nyilvántartásba vételét megelőzően.

cc) a tanulmányok megszakításához/újrakezdéséhez és az oktatási típusok közötti áthelyezéshez való jog, a hatályos jogszabályok alapján;

dd) a fogyatékoságokhoz, egészségügyi állapothoz vagy sajátos tanulási zavarokhoz alkalmazkodó, a tanuláshoz és értékeléshez való hozzáférés joga, törvényes feltételek között;

ee) a tanintézmény keretén belül megszervezett kiegészítő képzési programokon való részvétel joga.

ff) a tanulóknak jogukban áll, hogy csak abban az esetben jegyezzék be őket hiányzónak, ha nincsenek jelen a tanórán. Tilos a hiányzás bejegyzését kényszerítő eszközként használni.

8. cikk

(1) A közoktatásba integrált, sajátos oktatási igényű gyerekek/ fiatalok ugyanazokkal a

jogokkal rendelkeznek, mint a többi tanuló.

- (2)** A közoktatásba integrált, sajátos oktatási igényű tanulók oktatási támogatásban részesülhetnek segítségnyújtó és utazó tanárok révén, a hatályos jogszabályok alapján;
- (3)** A Nemzeti Oktatási és Kutatási miniszter rendelete alapján meghatározott sajátos vagy más jellegű oktatási igényű tanulóknak joguk van a közoktatási, különleges és integrált különleges intézményben való iskoláztatáshoz minden oktatási szinten, differenciáltan, a fogyatékoság jellegének és fokának függvényében;
- (4)** Az oktatás elsődleges haszonélvezőinek visszaélészerű diagnosztikai eljárás besorolása nyomán, különféle kritériumok (faj, nemzetiség, etnikum, nyelv, vallás, hátrányos társadalmi helyzet) alapján sajátos oktatási igényű osztályokba történő besorolása a törvényi rendeletek alapján büntetendő;
- (5)** A fogyatékoság jellegének és fokának függvényében a sajátos oktatási igényű tanulók jogosultak a vonatkozó szakképesítettség megszerzésére;

9. cikk

Az (l) k) pontban meghatározott, az írásbeli dolgozatok eredményeinek megóvását illető jog gyakorlása érdekében a tanuló vagy, adott esetben, a tanuló szülője, gyámja vagy törvényes eltartója a következőképpen járhat el:

- a)** A tanuló, vagy, adott esetben, a szülő, gyám vagy törvényes eltartó szóban felkéri az oktatót a felmérés eredményének indoklására, a tanuló és a szülő, gyám vagy törvényes eltartó jelenlétében, a tájékoztatást követően legfeljebb 5 napon belül.
- b)** Abban az esetben, ha az oktató által felsorolt érvek nem bizonyulnak kielégítőnek, a tanuló, szülő, gyám vagy törvényes eltartó írásban folyamodhat a tanintézmény vezetőségéhez az írásbeli dolgozat újraértékeléséért. A szóbeli vagy gyakorlati vizsgák újraértékelése nem kérvényezhető.
- c)** Az újraértékelési kérvény rendezése végett az igazgató kijelöli a középiskolai

tanintézmény két, az érintett osztályban nem tanító szakoktatóját, akik újraértékelik az írásbeli dolgozatot.

- d)** A c) pontban előírt két oktató által külön adott jegyek átlaga az újraértékelésből származó jegy. Az alapfokú oktatásban az osztályzatot a két oktató konszenzus által állapítja meg.
- e)** Amennyiben a kezdeti, az osztályt tanító oktató által adott jegy és az újraértékelésből származó jegy közötti különbség kevesebb egy pontnál, az óvás visszautasításra kerül és a kezdeti jegy változatlan marad. Amennyiben a kezdeti, az osztályt tanító oktató által adott jegy és az újraértékelésből származó jegy közötti különbség legalább 1 pontnyi, az óvás elfogadásra kerül.
- f)** Az óvás elfogadása esetén az igazgató érvényteleníti a kezdeti értékelésből származó jegyet. Az igazgató beírja az óvást követően adott jegyet, aláírásával hitelesíti a változtatást, és ellátja a tanintézmény bélyegzőjével.
- g)** Az óvást követően megszerzett osztályzat vagy jegy végleges marad.
- h)** Abban az esetben, ha a középiskolai tanintézményben nincsenek más, alapfokú oktatásbeli tanítók/szakosodott tanítók/tanárok vagy szaktanárok, akik nem tanítanak az érintett osztályban, a tanfelügyelőség kijelölhet alapfokú oktatásbeli oktatókat vagy szaktanárokat más tanintézményből.

Egyesületi és véleményilvánítási jogok

10. cikk

A tanulók a következő egyesületi jogokkal rendelkeznek:

- a)** a tanulók érdekeit előmozdító csoportok, szervezetek, struktúrák vagy mozgalmak – ideértve az informális, gazdasági, társadalmi, szabadidős, kulturális vagy más hasonló csoportokat és szervezeteket – létrehozásának, az azokba való belépésnek és a bennük való részvételnek a joga, törvényes feltételek között;

- b)** a tüntetéshez való jog, a hatályos jogszabályok által előírt feltételek között, a tanórák megzavarása nélkül;
- c)** a gyülekezés joga, a napi órarenden kívül. A kezdeményező csoport kérésére a tevékenységek a középiskolai tanintézményben is szervezhetők, de kizárólag az igazgatói tanács jóváhagyásával. A gyülekezési jogra csak azok a korlátozások vonatkoznak, amelyeket a törvény előír, amelyek szükségesek egy demokratikus társadalomban, a nemzetbiztonság és a közrend érdekében, valamint amelyek a közegészség és közérkölc, illetve mások jogainak és szabadságainak védelme megkíván;
- d)** a Diáktanács gyűlésein való részvétel joga, a jelen statútum által előírtak szerint.
- e)** a képviselőnek való megválasztás és a képviselők választásának joga, az oktatói vagy igazgatói személyzet bárminemű korlátozása vagy befolyásolása nélkül;
- f)** a folyóiratok, újságok, hirdetmények és más tájékoztató anyagok kiadásának, valamint a középiskolai tanintézmény tanulói körében való terjesztésének joga, anélkül, hogy a tanintézmény kötelezve lenne az anyagok kiadására. Tilos olyan anyagok kiadása és terjesztése, amelyek a nemzetbiztonságot, a közrendet, az állampolgári jogokat és szabadságokat érintik, és amelyek kimerítik az idegengyűlölő, becsmérő vagy diszkriminatív támadás fogalmát.

Szociális jogok

11. cikk

(1) A tanulók a következő szociális jogokkal rendelkeznek:

- a)** a helyi felszíni, vízi és földalatti közszállításra, valamint a belföldi gépkocsis, vasúti, vízi és folyami szállításra érvényes 50%-os árkedvezmény joga, a teljes naptári év időtartamára.
- b)** az (1) a) pontban említett összes közszállítási eszköz esetében megilleti az ingyenes szolgáltatás joga az árva tanulókat, a sajátos oktatási igényű tanulókat,

valamint azokat, akik számára a törvény feltételei melletti különleges védelmi intézkedések, vagy a hatályos törvényi rendeletekkel összhangban lévő gyámság lépett életbe;

- c)** az utazási költségek jóváírásához való jog, bérletek alapján, amennyiben a tanulók lakhelyükön nem iskoláztathatóak, a hatályos törvényi rendeleteknek megfelelően;
- d)** a félévenkénti 8 menet-térti út ellenértékének megfelelő összeg jóváírásához való jog azon tanulók számára, akik kollégiumban vagy bérlakásban laknak;
- e)** a szociális-, tanulmányi-, érdem- és teljesítményi ösztöndíjakban, valamint különböző formájú szociális és anyagi támogatásban való részesülés joga, a hatályos törvényi rendeleteknek megfelelően. Az ösztöndíjak odaítélésének általános feltételei a Nemzeti Oktatási és Kutatási miniszter rendelete által kerülnek jóváhagyásra.
- f)** az állam által a középiskola látogatásával járó költségek viselése érdekében folyósított támogatáshoz („bani de liceu”-hoz) való jog a hátrányos társadalmi-gazdasági helyzetű csoportokból származó tanulók számára, illetve a szakiskolai oktatás látogatásával járó költségek viselése érdekében folyósított támogatáshoz („bursa profesională”, szakmai ösztöndíj) való jog minden, a szakiskolai oktatásban részt vevő tanuló számára;
- g)** a gyermekvédelmi rendszerben lévő gyermekekkel egyenlő összértékű, a napi élelemellátás, ágynemű, iskolai kellékek, ruha és lábbeli biztosításából álló szociális juttatás, valamint a Megyei/Bukarest város Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóságok keretén belül a sajátos oktatási igényű gyermekek számára kialakított bentlakásokban vagy segítségnyújtási központokban való ingyenes elszállásolás joga a különleges vagy a közoktatási intézményekben iskoláztatott sajátos oktatási igényű tanulók – ideértve a lakhelyüktől eltérő megyében iskoláztatott tanulókat – számára;
- h)** a nyári/téli táborok helyeihez való jog, az illetékes hatóságok által

meghatározott feltételek alapján;

- i)** a bölcsődei és óvodai oktatásban részesülők joga a szociális védelmi intézkedésekben (élelem, felügyelet és pihenés) való részesüléshez az adott tanintézményben folytatott oktatási tanterv időtartamára, a hatályos jogszabályok által meghatározott feltételek között;
 - j)** az iskolai kollégiumok és étkezdék elszállásolási és étkeztetési szolgáltatásaiban való részesülés joga, az adott intézmények szervezeti és működési szabályzatában meghatározott feltételek között;
 - k)** az állam által biztosított díjakhoz, ösztöndíjakhoz és hasonló anyagi ösztönzőkhöz való jog a kiváló iskolai teljesítményt, illetve szakmai oktatásuk és képzésük vagy kulturális- és sporttevékenységek során figyelemre méltó eredményeket elérő tanulók számára.
 - l)** Az országos és nemzetközi teljesítményalapú tevékenységekért járó állami, természetes és jogi személyek általi támogatáshoz való jog, törvényes feltételek között;
 - m)** az iskolai orvosi, pszichológiai és logopédiai rendelőkben, illetve az állami egészségügyi létesítményekben történő ingyenes orvosi, pszichológiai és logopédusi ellátáshoz való jog. Minden iskolai év elején a nemzeti oktatási és kutatási miniszter és az egészségügyi miniszter együttes rendelete által jóváhagyott módszertan szerint megtörténik a tanulók egészségi állapotának kivizsgálása;
 - n)** a múzeumok, illetve a közintézmények által rendezett koncertek, színházi- és operaelőadások, filmvetítések és más kulturális- és sportrendezvények látogatására érvényes 75%-os árkedvezmény joga, a törvény alapján.
 - o)** Az (1) l) pontban meghatározott rendezvények ingyenes látogatásához való jog a külföldi, román nemzetiségű és a román állam ösztöndíjában részesülő tanulók számára Románia területén, a törvény alapján;
- (2)** A 11. cikk (1) e) pontjában előírt iskolai ösztöndíjak odaítélése érdekében a helyi,

illetve megyei önkormányzatok évente határozat révén jelölik ki az állami költségvetés egyes bevételeiből elkülönített összegekből származó ösztöndíjak összértékét és számát, a törvény alapján;

a) a helyi, illetve megyei önkormányzati tanácsok, rendelet által, évente meghatározzák az ösztöndíjak összegét és számát, amelyeket az állami költségvetés bevételeiből leosztott összegekből ítélnék oda, a törvény alapján;

b) a tanintézetek igazgatói tanácsai évente kijelölik az összes ösztöndíjtípus egyéni odaítélési kritériumait, az elkülönített alapok és a tanulók eredményeinek függvényében, a törvény alapján;

c) a tanulók részesülhetnek gazdasági szereplőkkel vagy más, jogi vagy természetes személyekkel kötött szerződés szerint, a törvény alapján;

d) a tanulók részesülhetnek banki hitelekben a tanulmányaik elvégzéséhez, törvényes feltételek között;

e) a középiskolai oktatásban részt vevő külföldi tanulók és hallgatók, valamint a külföldi lakhelyű, román etnikumú tanulók részesülhetnek ösztöndíjban, a hatályos törvényi rendeletek alapján;

f) A tanulók az állami tanintézmények költségvetésén kívüli forrásokból is részesülhetnek anyagi támogatásban, törvényes feltételek között.

(3) A kötelező oktatásban részt vevő, más helységben iskolázott tanulók lakhelyeinek önkormányzati hatóságai, a gazdasági szereplők vagy helyi közösségek, jótékonyági társaságok, valamint más jogi vagy természetes személyek támogatásával, biztosíthatnak ezen tanulóknak, jól megindokolt esetekben, szállítási, étkeztetési és kollégiumi szolgáltatásokat.

(4) A Kormány határozata által meghatározott feltételek között az állam támogatja a középiskola látogatásával járó költségeket a hátrányos gazdasági-társadalmi helyzetű tanulók számára, valamint a szakiskolai oktatást látogatók költségeit.

Más jogok

12. cikk

A tanulók a következő további jogokban részesülnek:

- a) a tanulmányi okmányokhoz és okiratokhoz való ingyenes jog, törvényes feltételek között. A tanintézetek kibocsátják a kért okiratokat, a törvény alapján;
- b) a közérdekű adatigénylésekre való válasz joga, az 544/2001-es, módosított és kiegészített Törvény rendeleteinek megfelelően;
- c) minden írott és aláírással ellátott kérvény iktatásához való jog, törvényes feltételek között;
- d) az Országos Diáktanács jóváhagyásával, a Megyei Diáktanács által elkészített „Tanulók Kézikönyvéhez” való jog, amely a következő tudnivalókat tartalmazza: a tanulók jogai és kötelességei, a tanterv tantárgyai, a középiskolai tanintézmény által nyújtott szolgáltatások, az értékelési eljárások, az iskola tulajdonában lévő tárgyak és berendezések, tájékoztatás a Diáktanácsról és más társulási formákról, az ösztöndíjakhoz és más finanszírozási formákhoz, mobilitásokhoz, valamint más kedvezményekhez és támogatásokhoz való hozzáférés lehetőségei; az iskolai tanfelügyelőség vagy a tanintézmény a rendelkezésre álló erőforrások függvényében anyagilag támogathatja a kézikönyv kiadását;
- e) a tanárok osztályokba való hátrányos megkülönböztetés nélküli kijelölése;

A tanulók jutalmazása

13. cikk

(1) Az iskolai és iskolán kívüli tevékenységekben figyelemre méltó eredményeket elérő tanulók a következő jutalmakban részesülhetnek:

- a) az osztály és/vagy iskolatársak vagy a pedagógiai tanács előtti dicséretben való részesítés;

- b)** a szülők, gyám vagy törvényes eltartó szóbeli vagy írásbeli értesítése, a tanuló kivételes eredményeinek megemlékezésével, amelyekért dicséretben részesül;
 - c)** érdem-, tanulmányi- és teljesítményi ösztöndíjak vagy más, az állam, gazdasági szereplők vagy támogatók által folyósított anyagi jutalmak, a hatályos rendeletek alapján;
 - d)** díjak, oklevelek, érmek;
 - e)** felterjesztés az országos és nemzetközi kirándulásokon vagy szaktáborokban való elsőbbségi részvételre;
 - f)** a középiskolai tanintézmény díszoklevele;
- (2)** A tanulók versenyeken, tantárgyversenyeken, inter/transzdiszciplináris tantárgyversenyeken, műszaki-tudományos és művészeti alkotási olimpiászokon, valamint a sportolimpiászokon nyújtott teljesítménye anyagi jutalomban részesül, a Nemzeti Oktatási és Kutatási Minisztérium által előírt rendeleteknek megfelelően;
- (3)** Az iskolai év befejeztével a tanulók oklevél vagy érem formájában jutalomban részesülhetnek a kifejtett tevékenységükért, és a díjak kiosztása a tanintézmény szintjén történik, az alapfokú oktatásban a tanítók/szakosodott tanítók/tanárok, valamint az osztályfőnök, az osztálytanács, az iskolaigazgató vagy az Iskolai Diáktanács felterjesztése nyomán.
- (4)** Az oklevelek vagy érmek a következő esetekben ítéldhetők oda:
- a)** kivételes tanulmányi vagy egyes tantárgyakkal/tanulmányi modulokkal kapcsolatos eredményekért, az intézmény pedagógusi tanácsának megítélésében; az egy tanuló által megszerezhető oklevelek száma korlátlan;
 - b)** más jellegű teljesítményekért: magaviseletért, más jellegű, elismerésre méltó tevékenységekért vagy foglalatosságokért.
- (5)** A gimnáziumi, líceumi, szakiskolai és posztliceális oktatásban részt vevő tanulók jutalomban részesülhetnek, ha:
- a)** osztályviszonylatban megszerezték a legmagasabb átlagosztályzatot, és ezek

értéke nem kisebb 9,00-nál; a sorrendben következő átlagosztályzatokért dicséretben részesíthetők, a tanintézmény belső szabályzatának megfelelően;

b) egy vagy több tantárgy/tanulmányi modul esetében kitűntek;

c) helyi, megyei/Bukarest városi, országos vagy nemzetközi szinten zajló versenyek, fesztiválok, kiállítások és más iskolán kívüli tevékenységek során kiváló teljesítményt nyújtottak;

d) kiváló erkölcsi és polgári tartást bemutató tettekkel tűntek ki;

e) az iskolai év során osztályviszonylatban a legjobb iskolalátogatási aránnyal rendelkeznek.

(6) Díjak adhatók más, a tanintézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott esetekben.

(7) A középiskolai tanintézmény helyi, országos és nemzetközi szinten ösztönözheti a gyermekek/tanulók kiváló teljesítményt eredményező tevékenységeit a szülői társulások, gazdasági szereplők, tudományos és kulturális alapítványok, a helyi közösség és hasonló szervezetek által felajánlott díjak, ösztöndíjak odaítélésével.

III. FEJEZET

A TANULÓK KÖTELESSÉGEI/FELADATAI

14. cikk

A tanulóknak a következő kötelességeik vannak:

- a)** a tanórák látogatása, az iskolai tantervekben előírt tantárgyakra való készülés, készségek megszerzése és tudás elsajátítása;
- b)** a középiskolai tanintézmény szabályzatának és döntéseinek betartása;
- c)** az iskolában való civilizált magatartás és illendő öltözködés, valamint megkülönböztető jelzés viselése, a hatályos jogszabályoknak és a középiskolai tanintézmény szabályzatainak és döntéseinek megfelelően. A megkülönböztető jelzés hiánya vagy az öltözködés jellege nem képezhet alapot az iskola területére való belépés megtagadásában.
- d)** a szerzői jog tisztelete és az elkészített dolgozatokban bemutatott adatok forrásainak megjelölése;
- e)** tantárgyakhoz/modulokhoz kapcsolódó eredeti dolgozatok, illetve szakdolgozatok elkészítése és megvédése;
- f)** az oktatási folyamat és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek során tapasztalt bármínemű törvénytelenység jelentése az illetékes hatóságoknak, törvényes feltételek között;
- g)** a tanintézmény képviselőinek értesítése bármínemű helyzetről, amely veszélyeztetné a tanulók és oktatók biztonságát;
- h)** a rendelkezésükre bocsátott iskolai létesítmények megfelelő, az előírt célokra való használata;
- i)** a tisztaság, csend és fegyelem megőrzése az iskola területén;
- j)** a középiskolai tanintézmény által rendelkezésükre bocsátott tárgyak és berendezések épségének és működőképességének megőrzése;
- k)** a középiskolai tanintézmény által rendelkezésükre bocsátott tárgyakban és berendezésekben keletkezett esetleges károk megtérítése, az egyéni felelősség

megállapítását követően;

- l)** az ellenőrző könyv magánál tartása, naprakészen, és bemutatása az oktatóknak a felmérések során szerzett osztályzatok beírása érdekében, valamint a szülőknek, gyámoknak vagy törvényes eltartóknak az iskolai állapot tudomásul vétele céljából;
- m)** az ingyenesen kapott iskolai tankönyvek használata és jó állapotban való visszaszolgáltatása az iskolai év befejeztével;
- n)** megértés, türelem és tisztelet tanúsítása a teljes iskolai közösség: a tanulók és a tanintézmény személyzete iránt;
- o)** a Tanulói Statútum és a tanintézmény szervezeti és működési szabályzatának rendeleteinek ismerete és betartása, azok megértési szintjének és a tanulók életkori és egyéni sajátosságainak függvényében;
- p)** a számukra kijelölt helyek elfoglalása az iskolai kisbuszokban való utazás során, civilizált magatartás és nyelvezet tanúsítása, a közlekedési eszközökben lévő javak épségének megőrzése és a közlekedési szabályok betartása;
- q)** a munkabiztonsági és munkaegészségügyi, tűzvédelmi és tűzmegeelőzési, polgárvédelmi, valamint környezetvédelmi szabályok ismerete és betartása, azok megértési szintjének és a tanulók életkori és egyéni sajátosságainak függvényében.
- r)** betegség esetén az osztályfőnök értesítése közvetlenül vagy a szülők, gyámok vagy törvényes eltartók révén, az orvosi rendelésben való megjelenés, és az orvos javallata függvényében, főként fertőző megbetegedés esetén, annak elkerülése, hogy a diáktársak vagy a tanintézményi személyzet egészségét veszélyeztesse.

Tiltások

15. cikk

A tanulók számára tilos:

- a) iskolai okiratok, úgymint naplók, törzslapok, ellenőrző könyvek és más, hasonló besorolású okiratok megsemmisítése, módosítása vagy kiegészítése, vagy a tanintézmény tulajdonát képező javak megrongálása;
- b) a középiskolai tanintézmény területére behozni és ott terjeszteni olyan írásokat, amelyek tartalmuknál fogva támadást jelentenek az ország függetlenségére, önállóságára és nemzeti egységére, amelyek az erőszakot és intoleranciát támogatják vagy amelyek sértik egy személy nyilvános megítélését;
- c) elzárni az oktatási helyiségekbe vezető bejáratokat;
- d) a tanintézmény területén és azon kívül drogokat, alkoholt vagy más tiltott szereket, dohányt, etnobotanikus szereket birtokolni és fogyasztani és szerencsejátékban részt venni;
- e) a tanintézmény területére behozni és ott használni bármilyen típusú fegyvert vagy tüzserészeti terméket, mint töltényt, petárdát, pukkantót vagy hasonló eszközöket, könnygázzórót, bénító spray-t vagy hasonló eszközöket, amelyek hatásuk által veszélyeztethetik a tanintézmény tanulóinak és személyzetének testi-lelki épségét. A tanulóktól nem kobozhatók el azon személyes javaik, amelyek nem veszélyeztetik a saját vagy a tanintézmény területén lévő más személyek biztonságát, a törvényi rendeleteknek megfelelően;
- f) választási, hittérítési, obszcén vagy pornográfiai jellegű anyagok terjesztése a tanintézmények területén;
- g) mobiltelefont használni tanórák, vizsgák és versenyek alatt; jelen rendeletről eltérően megengedett a mobiltelefon használata a tanórák alatt, kizárólag az oktató beleegyezésével, a tanulási folyamat céljából vagy a vészhelyzetben való használat esetén;
- h) a sürgősségi szolgálatok hamis riasztása;
- i) sértő, szabados, megfélemlítő, hátrányosan megkülönböztető magatartást,

valamint nyelvi és magatartásbeli erőszakot tanúsítani a diáktársak és a tanintézmény személyzete felé;

j) erőszakos cselekedeteket előidézni, azokra felbujtani vagy azokban részt venni a tanintézményben és azon kívül;

k) az iskolai tanítás ideje alatt elhagyni a tanintézmény területét, a nagykorú tanulók és a tanintézmény szervezeti és működési szabályzatában meghatározott esetek kivételével;

l) trágárságokat vagy szidalmakat használni az iskola területén;

m) idegen személyek iskola területére való meghívása/belépésének elősegítése, az iskola vezetőségének és az osztályfőnökök beleegyezése nélkül;

IV. FEJEZET

A TANULÓK BÜNTETÉSE

A tanulók büntetése

16. cikk

- (1) Az állami, akkreditált/engedéllyel rendelkező magán- vagy felekezeti oktatási rendszerben lévő tanulók, akik a hatályos törvényi rendeletekbe ütköző cselekedeteket követnek el, ideértve az iskolai szabályzatokat is, a cselekedet súlyosságának függvényében büntetendők, jelen statútum rendeleteinek megfelelően.
- (2) A büntethetőség feltétele, hogy a cselekedetek a tanintézmény területén vagy az iskolán kívüli tevékenységek keretén belül történjenek. A tanintézmény területén vagy a tanintézmény által szervezett iskolán kívüli tevékenységeken kívül történő cselekedetekért a tanulók a hatályos jogszabályok alapján felelnek.
- (3) A tanulók jogosultak a védelemre, a törvény alapján.
- (4) A tanulókra mérhető büntetések a következők:
- a) egyéni figyelmeztetés;
 - b) írott megrovás;
 - c) az érdem-, társadalmi ösztöndíj, a *Líceumi pénz*, a szakmai ösztöndíj ideiglenes vagy végleges megvonása;
 - d) fegyelmi áthelyezés egy ugyanazon tanintézményen belül lévő párhuzamos osztályba;
 - e) kicsapásról való figyelmeztető értesítés;
 - f) kicsapás.
- (5) Minden alkalmazott büntetésről egyénileg, írásban értesítik mind a tanulót, mind a szülőket, gyámokat vagy törvényes eltartókat. A büntetés az értesítés pillanatában vagy azt követően lép életbe, szükség szerint.
- (6) Az osztály- vagy iskolai közösség jelenlétében történő megrovás formáját felvevő büntetés minden esetben tilos.

- (7) A testi erőszak minden formája a hatályos törvényi rendeleteknek megfelelően büntetendő.
- (8) A 4. pont d-f alpontjaiban előírt büntetések nem alkalmazhatók az alapfokú oktatásban.
- (9) A 4. pont e-f alpontjaiban előírt büntetések nem alkalmazhatók a kötelező oktatásban.

Büntetések

17. cikk

- (1) A tanulók nem vethetők alá kollektív büntetésnek.
- (2) Az egyéni figyelmeztetés a tanuló figyelmének felhívását jelenti arra, hogy megszegte a hatályos szabályokat vagy az elfogadható viselkedési szabályokat. Ugyanakkor a tanulónak tanácsadásban kell részesülnie, amely a magatartás javítását célozza. A büntetést az osztályfőnök, az alapfokú oktatásbeli tanító/szakosodott tanító/tanár vagy a tanintézmény igazgatója alkalmazza.

18. cikk

- (1) Az írott megrovás a tanuló írásbeli figyelmeztetését jelenti az alapfokú oktatásbeli tanár vagy osztályfőnök által, a büntetést kiváltó cselekedetek megemlítésével.
- (2) Az oktató, akinek az óráján a büntetést maguk után vonó cselekedetek bekövetkeztek, javaslatot tesz az osztálytanács felé a büntetés jóváhagyására. A büntetést bejegyzik az osztálytanács jegyzőkönyvi nyilvántartásába és az alapfokú oktatásbeli tanító/szakosodott tanító/tanár vagy osztályfőnök által a félév végén a pedagógiai tanácsnak bemutatott jelentésbe.
- (3) Az írott megrovást tartalmazó okirat a tanuló vagy a szülő/gyám/törvényes eltartó számára kerül átadásra kiskorú tanuló esetén, személyesen, vagy, amennyiben ez nem lehetséges, postai kézbesítéssel, tértivevénnyel.
- (4) A büntetés bejegyzendő az osztálynaplóba, az okirat számának megjelölésével.
- (5) A büntetést követheti a magaviseleti jegy levonása, illetve az osztályzat csökkentése

az alapfokú oktatás esetében.

19. cikk

- (1) Az ösztöndíj ideiglenes vagy végleges visszavonását az igazgató alkalmazza, az osztálytanács javaslatára, a pedagógiai tanács döntése általi jóváhagyással.
- (2) A büntetést a magaviseleti jegy levonása követi, illetve az osztályzat csökkentése az alapfokú oktatás esetében, a tanintézmény pedagógiai tanácsának jóváhagyásával.

20. cikk

- (1) Az ugyanazon tanintézményen belül lévő párhuzamos osztályba való fegyelmi áthelyezést egy okiratba foglalják, amelyet az alapfokú oktatásbeli tanító/szakosodott tanító/tanár/osztályfőnök/igazgató, aláírással követelménye mellett, átad a kiskorú tanuló szülőjének, gyámjának vagy törvényes eltartójának, vagy a tanulónak, ha az betöltötte 18-ik életévét.
- (2) A büntetést bejegyzik az osztálynaplóba és a törzskönyvi nyilvántartásba.
- (3) A magaviseleti jegy levonásával járó büntetés a pedagógiai tanácsban kerül érvényesítésre, az osztálytanács javaslatára.

21. cikk

- (1) A kicsapásról való figyelmeztető értesítést az osztályfőnök állítja össze azon tanulók számára, akik egy iskolai évre összesítve igazolatlanul hiányoznak a különféle tantárgyak 20 tanórájáról vagy egyetlen tantárgy/modul összóraszámának 15%-áról, és ellátja a saját, illetve az igazgató aláírással. Ezt átadja a tanulónak és, aláírás követelménye mellett, a szülőnek, gyámnak vagy törvényes eltartónak.
- (2) A büntetést bejegyzik a tanulói nyilvántartásba és az osztálynaplóba, és a félév vagy iskolai év végén az osztálytanácsnak bemutatott jelentésben megemlítik.
- (3) A magaviseleti jegy levonásával járó büntetés a pedagógiai tanácsban kerül érvényesítésre, az osztálytanács javaslatára.

22. cikk

- (1) A kicsapás a tanuló az iskolai év végéig megtörténő kivonását jelenti azon középiskolai

tanintézményből, amelybe beiratkozott.

(2) A kicsapás lehet:

- a) a következő iskolai évben ugyanabba a tanintézménybe és tanévbe való visszairatkozási jogot biztosító kicsapás;
- b) ugyanabba a tanintézménybe való visszairatkozási jog nélküli kicsapás;
- c) minden tanintézményből való kicsapás, visszairatkozási jog nélkül, adott időszakra;

(3) A védelmi, közrendi és nemzetbiztonsági – líceumi és posztlíceális – tanintézményekből nekik felróható okokból kicsapott tanulók a következő iskolai évtől áthelyezhetők más tanintézménybe, a jelen jogszabály rendeleteinek, a középiskolai tanintézmények szervezeti és működési szabályzatának és az erre vonatkozó szabályzatoknak a betartásával.

23. cikk

(1)A következő iskolai évben ugyanabba a tanintézménybe és tanévbe való visszairatkozási jogot biztosító kicsapás a líceum felső oktatási ciklusában és a posztlíceális oktatásban részt vevő tanulók esetében kerül alkalmazásra, a jelen jogszabályban vagy a tanintézmény szervezeti és működési szabályzatában kijelölt súlyos kihágásokért, vagy a tanintézmény pedagógiai tanácsa által ennek minősített cselekedetekért.

(2)A büntetés egy iskolai évre összesített, a teljes óraszámról való legkevesebb 40 vagy egyetlen tantárgy/modul összóraszámának 30%-áról való igazolatlan hiányzásért is alkalmazható.

(3)Ha a kihágást az igazolatlan hiányzások jelentik, a kicsapással való büntetés csak akkor alkalmazható, ha előzőleg a kicsapásról való figyelmeztető értesítés büntetése is alkalmazásra került.

(4)A büntetést bejegyzik a pedagógiai tanács jegyzőkönyvi nyilvántartásába, az osztálynaplóba, a tanulói nyilvántartásba és a törzskönyvi nyilvántartásba.

(5)A büntetésről a tanintézmény igazgatója írásban értesíti a tanulót és, aláírás követelménye mellett, a szülőt, gyámot vagy törvényes eltartót.

(6)A magaviseleti jegy levonásával járó büntetés a pedagógiai tanácsban kerül érvényesítésre, az osztálytanács javaslatára.

24. cikk

- (1)** Az ugyanabba a tanintézménybe való visszairatkozási jog nélküli kicsapás a líceum felső oktatási ciklusában és a posztlíceális oktatásban részt vevő tanulók esetében kerül alkalmazásra súlyos kihágásokért, vagy a tanintézmény pedagógiai tanácsa által ennek minősített cselekedetekért.
- (2)** A magaviseleti jegy levonásával járó büntetés a pedagógiai tanácsban kerül érvényesítésre, az osztálytanács javaslatára.
- (3)** A büntetést bejegyzik a pedagógiai tanács jegyzőkönyvi nyilvántartásába, az osztálynaplóba, a tanulói nyilvántartásba és a törzskönyvi nyilvántartásba.
- (4)** A büntetésről a tanintézmény igazgatója írásban értesíti a tanulót és, aláírás követelménye mellett, a szülőt, gyámot vagy törvényes eltartót.

25. cikk

- (1)** Az összes tanintézményből való, visszairatkozási jog nélküli, 3-5 éves időszakig terjedő kicsapás a líceum felső oktatási ciklusában és a posztlíceális oktatásban részt vevő tanulók esetében kerül alkalmazásra súlyos kihágásokért, vagy a tanintézmény pedagógiai tanácsa által ennek minősített cselekedetekért.
- (2)** A büntetés a nemzeti oktatási és kutatási miniszter rendelete által kerül alkalmazásra, amely kijelöli a büntetés időtartamát is. Ennek érdekében a tanintézmény igazgatója eljuttatja a Nemzeti Oktatási és Kutatási Minisztériumhoz a pedagógiai tanács megindokolt javaslatát a jelzett büntetés alkalmazását illetően, mellékelve az okiratokat vagy bármilyen más bizonyítékot, amely igazolja a büntetésre javasolt tanuló kivételesen súlyos kihágásait.
- (3)** A büntetést bejegyzik a pedagógiai tanács jegyzőkönyvi nyilvántartásába, az osztálynaplóba és a törzskönyvi nyilvántartásba. A büntetésről a Nemzeti Oktatási és Kutatási Minisztérium írásban értesíti a tanulót és, aláírás követelménye mellett, a szülőt, gyámot vagy törvényes eltartót.

A büntetések visszavonása

26. cikk

- (1) Nyolc hét elteltével vagy a félév vagy az iskolai év befejeztével a tanács összeül. Ha a 16. cikk (4) a-e) pontjaiban említett büntetésben részesített tanuló legkevesebb 8 iskolai hét idejére, a félév vagy az iskolai év befejeztéig kihágásmentes magatartást tanúsít, a büntetéshez kapcsolt, a magaviseleti jegy levonását illető rendelet visszavonható.
- (2) A magaviseleti jegy levonásának az (1) pontban meghatározott feltételek szerinti eltörlését a büntetést alkalmazó szerv vonja vissza.

A tanórától való távolmaradással kapcsolatos büntetések

27. cikk

- (1) A középiskolai oktatásban részt vevő minden tanuló féléves lebontásban, a teljes óraszámról való minden 10 vagy egyetlen tantárgy/modul összóraszámának 10%-áról való igazolatlan hiányzása a magaviseleti jegy egy ponttal való levonását vonja maga után.
- (2) A 9-nél alacsonyabb magaviseleti jeggyel rendelkező tanulók nem vehetők fel katonai, felekezeti és pedagógiai tanintézményekbe.

Vagyontárgyi károk

28. cikk

- (1) A tanintézmény javainak megrongálásáért vagy eltulajdonításáért felelős tanulók a Polgári Törvénykönyv 1357-1374 cikkeinek rendeletei szerint kötelesek minden, a javítási munkálatok esetében felmerülő költséget megtéríteni vagy, adott esetben, a javak visszaszolgáltatására vagy a megrongált vagy eltulajdonított javak helyettesítési költségeit megtéríteni.
- (2) Az ingyen kapott iskolai tankönyvek megsemmisítése vagy megrongálása esetén a vétkes tanulók a tantárgynak, tanévnek és tankönyvtípusnak megfelelő új példánnyal helyettesítik a megrongált tankönyvet. Ellenkező esetben a tanulók

megtérítik az érintett tankönyvek ellenértékét. A tanulók nem büntethetők a magaviseleti jegy levonásával az iskolai könyvek megsemmisítéséért vagy megrongálásáért.

Megóvás

29. cikk

- (1)** A 16. cikkben meghatározott, a tanulókra mérhető büntetések megóvását a tanuló vagy, adott esetben, a tanuló szülője/gyámja/törvényes eltartója a középiskolai tanintézmény igazgatói tanácsához címezi, a büntetés alkalmazását követő 5 napon belül.
- (2)** Az óvás rendezése a tanintézmény titkárságára való benyújtását követő 30 napon belül történik. Az igazgatói tanács határozata nem végleges, és a közigazgatási ügyekben illetékes, a tanintézmény bírósági körzetében lévő bíróságon utólag megtámadható, a törvény alapján.
- (3)** ***Az összes tanintézményből való kicsapás írásban óvható meg a Nemzeti Oktatási és Kutatási Minisztériumnál, a büntetésről való értesítést követő 5 napon belül.***

V. FEJEZET

A TANULÓK KÉPVISELETE

A képviseletet biztosító egyesülési formák

30. cikk

A tanulók jogainak és érdekeinek képviselete érdekében azok szerveződhetnek:

- a) diáktanácsba;
- b) tanulói képviseleti egyesületekbe;

Képviseleti módok

31. cikk

A tanulók érdekeinek és jogainak védelme a következőképpen valósul meg:

- a) a tanulók képviselőinek részvétele az oktatási rendszerre hatást kifejtő szervekben, fórumokon, tanácsokban, bizottságokban és más, kapcsolódó szervekben és szervezetekben.
- b) a megválasztott tanulók részvétele a líceumi és szakiskolai tanintézmény keretén belüli igazgatói szervekben és döntéshozói vagy konzultációs fórumokon;
- c) a tanulók képviselőjének részvétele a tanintézmény igazgatói tanácsában, a törvény alapján;
- d) memorandumok, petíciók, panaszok, kérések vagy más hasonló okiratok benyújtása, szükség szerint;
- e) sajtóközlemények, nyilvános állásfoglalások és más nyilvános közlési formák közzététele;
- f) más, a tanulók képviselőinek panaszait, jogait és állásfoglalását kifejező módok, ideértve a tüntetési megmozdulások szervezését is, a hatályban lévő törvényi szabályozások betartásával.

A tanulók képviselői

32. cikk

A következők tekintendők a tanulók képviselőinek:

- a) az Iskolai Diáktanács elnöke és alelnökei;
- b) a tanulók a Megyei Diáktanács/Országos Diáktanács Végrehajtó bizottságaiban és a törvényesen létrehozott, Statútumukban a tanulók képviseletét célul kitűző diákképviseleti egyesületekben lévő képviselői;
- c) a tanulók Igazgatói Tanácsában lévő képviselője;
- d) a tanulók a tanintézmény bizottságaiban, iskolai tanfelügyelőségekben, helyi vagy központi önkormányzatokban lévő képviselői.

A képviselők megválasztása vagy kinevezése

33. cikk

- (1) A tanulók a líceumi vagy szakiskolai tanintézmény igazgatói szerveiben vagy döntéshozói vagy konzultációs fórumaiban részt vevő képviselőit minden iskolai év elején a líceumi, szakiskolai vagy posztlíceális tanintézmény tanulói választják.
- (2) Minden tanulónak joga van a középiskolai tanintézmény tanulói képviselőinek megválasztására, illetve a képviselői jelöltségre. Fajtól, nemzetiségtől, etnikumtól, nyelvtől, vallástól, társadalmi-gazdasági státusztól, társadalmi vagy politikai meggyőződéstől, nemtől, szexuális beállítottságtól, kortól, fogyatékoságtól, betegségtől, hátrányos helyzetű csoporthoz való tartozástól, tanulmányi átlagtól, magaviseleti átlagtól, iskolai átlagtól, valamint bármilyen más diszkriminatív kritériumtól függetlenül tilos a választási és jelöltségi jog korlátozása vagy behatárolása.
- (3) A középiskolai tanintézmény oktatóinak vagy igazgatói személyzetének tilos a tanulói képviselők választási folyamatait befolyásolni, a képviseleti szinttől függetlenül. A választások befolyásolása az 1/2011-es, módosított és kiegészített Országos Oktatási Törvény 280. cikkének rendeletei alapján büntetendő;

(4) A tanulói képviselők választásának gyakorlati módozatát a tanulók határozzák meg, az Országos Diáktanács által elfogadott szabályzat révén.

A képviselt tanulók és a kapcsolódó képviseleti szervezetek közötti viszony

34. cikk

- (1)** A tanulók a tanintézmény szintjén akár közvetlenül, akár fiókszervezetek vagy részlegek által létrehozott képviseleti egyesületeinek joguk van nyomon követni a tanulói képviselők kijelölésének választási folyamatát.
- (2)** A tanulók képviselőknél joguk van képviseleti egyesületeket létrehozni, illetve azokban részt venni.

A tanulói képviselők jogai

35. cikk

A tanulói képviselők a következő jogokkal rendelkeznek:

- a)** hozzáférés azokhoz a tevékenységekhez, amelyeket azon szervek bonyolítanak le, amelyekben a képviselői minőségüket betöltik, valamint az ezek tevékenységét érintő adatokhoz, törvényes feltételek között;
- b)** a tanintézmény tárgyainak és berendezéseinek használata, a képviselői minőségükben vállalt köteleességeknek megfelelően;
- c)** az időszakos felmérések átütemezése abban az esetben, ha ezek egybeesnek a tanulói képviselői minőségükből eredő tevékenységekkel;
- d)** hiányásaik igazolása a tanulói képviselői minőség következtében folytatott tevékenységen való részvételt tanúsító igazoló okiratokkal, amelyeket a bizottság/szervezet elnöke/igazgatója, amelynek a tanuló résztvevője volt, aláírásával ellát.

A tanulói képviselők kötelességei

36. cikk

A tanulói képviselők a következő kötelességekkel rendelkeznek:

- a) a jelen statútumba foglalta betartása;
- b) a tanulók politikai befolyásoló tényezőktől mentes érdekképviselése;
- c) minden tanuló érdekképviselése, nemzetiségtől, nemtől, vallástól, politikai meggyőződéstől, szexuális beállítottságtól és más diszkriminatív kritériumoktól függetlenül;
- d) a tanulók tájékoztatása a lebonyolított tevékenységek és a meghozott döntések tekintetében, és az adatok kellő időben történő közzététele.
- e) a képviselői minőségükből adódó tevékenységekben való részvétel, a törvényi rendeletek alapján;
- f) bármely tanulónak való válaszadás abban az esetben, ha a tanulói képviselői minőségéből adódó követelményekkel kapcsolatos problémát jeleznek nekik;
- g) az általuk képviselt tanulókkal való időszakos párbeszéd folytatása a tanintézmény internetes oldalán vagy a tanintézmény különböző hirdetőtábláin közzétett elérhetőségeik révén;
- h) időszakos tájékozódás a tárgyalás alatt lévő lényeges témákról, a tanulókat érintő döntések, valamint más jelentős tudnivalók közzététele.

VI. FEJEZET

A TANULÓK EGYESÜLÉSE

A tanulók egyesülési formáinak jogai

37. cikk

Az Országos Diáktanács és a tanulók képviselőtét ellátó egyesületeknek a következő jogaik vannak:

- a) a középiskolai oktatás és az oktatási folyamat fejlesztésével kapcsolatos jelentős döntéseknél való konzultáció joga, adott esetben és a képviselői szint függvényében;
- b) a tanintézmény helyiségeinek a vállalt célkitűzések megvalósításához, valamint a belső tevékenységek lebonyolításához való használatának joga, a tanintézmény Igazgatói Tanácsának beleegyezésével, törvényes feltételek között;

A tanulók képviselői egyesületei

38. cikk

(1) Tanulói képviselői egyesületeknek tekintendők azok a hatályos törvényi rendeletek alapján létrehozott civil szervezetek, amelyek összesítve teljesítik a következő feltételeket:

- a) saját statútummal rendelkeznek, amelyben vállalt céljuk a tanulók érdekeinek és jogainak képviselőte;
- b) nem terjesztenek pártpolitikai vagy vallásos propagandát;
- c) tagságuk legalább 75%-a a romániai középiskolai oktatási rendszer tanulója.

(2) A képviselői egyesületek tevékenykedhetnek országos, megyei, helyi vagy iskolai szinten.

(3) A képviselői egyesületek fiókszervezetei vagy részlegei alapításukat tekintve ugyanazon képviselői státusszal rendelkeznek.

VII. FEJEZET

AZ ISKOLAI DIÁKTANÁCS

A tanulók az Iskolai Diáktanács általi képviselete

39. cikk

- (1)** Minden osztály évente egyszer, az első félév kezdetekor megválasztja a diáktanácsban részt vevő képviselőjét. A választás titkos szavazással történik, és kizárólag a tanulók felelősek a képviselőjük megválasztásukért. A tanárok nem rendelkeznek szavazati joggal, és tilos számukra a tanulók döntésének befolyásolása.
- (2)** Minden állami, magán- és felekezeti tanintézményben létrejön az iskolai diáktanács, amelyet a tanulók minden osztályban megválasztott képviselői alkotnak.

Szerveződési módozat

40. cikk

- (1)** Az Iskolai Diáktanács konzultatív szervezet, és a középiskolai oktatásban részt vevő tanulók érdekeit képviseli a tanintézmény szintjén.
- (2)** Az Iskolai Diáktanács révén a tanulók véleményét nyilvánítanak az őket közvetlenül érintő problémákkal kapcsolatosan.
- (3)** Az Iskolai Diáktanács saját szabályzat szerint működik, amely az iskola jellegzetességeihez és igényeihez alkalmazkodik, és amely az Országos Diákszabályzat keretszabályzata alapján kerül kidolgozásra.
- (4)** A tanintézmény pedagógiai tanácsa kijelöl egy oktatót, aki biztosítja a hatékony eszmecserét a tantestület és a diáktanács között. A kijelölt oktató nem avatkozik bele az Iskolai Diáktanács döntéshozatalába.
- (5)** A tanintézmény vezetősége támogatja az Iskolai Diáktanács tevékenységét azáltal, hogy rendelkezésre bocsátja a működéséhez szükséges logisztikai eszközöket és egy helyiséget a Végrehajtó Bizottság és az adott Iskolai Diáktanács Közgyűlésének összeüléséhez. Az egyes tevékenységek lebonyolításával összefüggő pénzalapok

többletfeladatok forrásból biztosítandók, az oktatási tevékenység menetének befolyásolása nélkül.

Az Iskolai Diáktanács Feladatai

41. cikk

A diáktanács a következő feladatokkal rendelkezik:

- a)** képviseli a tanulók érdekeit és eljuttatja az Igazgatói Tanácshoz, az igazgatóhoz/aligazgatóhoz és a pedagógiai tanácshoz a tanulók állásfoglalását a számukra jelentőséggel bíró problémákkal kapcsolatosan.
- b)** a tanintézmény szintjén megvédi a tanulók jogait és jelenti azok áthágását;
- c)** hivatalból jelenti a problémákat, amelyekkel a tanulók szembesülnek, értesíti a tanintézmény vezetőségét ezekről és megoldásokat javasol;
- d)** támogatja a tanulók és oktatók közötti eszmecserét;
- e)** megtárgyalja az iskola tanulóinak javaslatait és tervtervezeteket dolgoz ki;
- f)** kezdeményezhet iskolán kívüli tevékenységeket, kulturális eseményeket, versenyeket, kirándulásokat, stb.;
- g)** szervezhet gyűjtéseket sajátos igényű/hátrányos helyzetű környezetből származó gyermekek számára, környezetvédelmi és hasonló ügyek támogatására;
- h)** támogathatja azokat az oktatási tervtervezeteket és programokat, amelyekben a középiskolai tanintézmény részt vesz;
- i)** a tanulók iskolán kívüli tevékenységeken való részvételére ösztönző módokat javasol;
- j)** megtárgyalja a tanintézmény szervezeti és működési szabályzatát;
- k)** választásokat szervez az elnöki, alelnöki és titkári tisztségek betöltésére, időszakosan vagy a tisztségek megüresedése esetében;
- l)** kijelöl egy megfigyelő tagot az Igazgatói Tanácsba, a törvény alapján;
- m)** választást szervez az Igazgatói Tanácsban szavazati joggal rendelkező tanuló kijelölésére;

- n)** az Iskolai Diáktanács elnökének döntése alapján képviselőket küld a Minőségbiztosítási Bizottságba (CEAC), az Iskolai Erőszak Megelőzéséért és Megfékezéséért Felelős Bizottságba és minden más bizottságba, amelyben a tanulók képviselői is részt vesznek, a törvény alapján;
- o)** Az Iskolai Diáktanács kitölti a tanintézmény szintjén végbement iskolán kívüli oktatási tevékenységekről szóló jelentést, amelyben kifejti a tanulók véleményét az iskolán kívül megvalósított oktatási tevékenységekről.

Az Iskolai Diáktanács Közgyűlése

42. cikk

- (1)** A középiskolai tanintézmény keretén belül működő Iskolai Diáktanács döntéshozó fóruma a Közgyűlés.
- (2)** A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának Közgyűlése az osztályok képviselőiből áll, és havonta legalább egyszer összeül.
- (3)** A középiskolai tanintézmény Diáktanácsa szervezeti felépítése a következő:
 - a)** Elnök;
 - b)** Alelnök/alelnökök, az iskola diákszámának függvényében;
 - c)** Titkár;
 - d)** Tagok: az osztályok képviselői.
- (4)** Az elnök, az alelnök/alelnökök és a titkár alkotja a Végrehajtó Bizottságot.

Az Iskolai Diáktanács elnöke

43. cikk

- (1)** A középiskolai tanintézmény tanulói általános, titkos és szabadon kinyilvánított szavazással választják meg az Iskolai Diáktanács Végrehajtó Bizottságát.
- (2)** A csupán alapfokú és általános iskolai oktatásbeli osztályokkal rendelkező

tanintézmények esetében a Végrehajtó Bizottságot a VII.-VIII. osztályok tanulói közül választják.

- (3)** Az Iskolai Diáktanács elnöke a tanintézmény igazgatójának írásbeli meghívására megfigyelői státuszban részt vesz a tanintézmény Igazgatói Tanácsának ülésein, amelyeken a tanulókat érintő szempontok kerülnek tárgyalásra. A meghirdetett témakör függvényében az Iskolai Diáktanács elnöke más tanulói képviselőt is kijelölhet az Igazgatói Tanács egyes ülésein való részvételre.
- (4)** Az Iskolai Diáktanács elnöke, aki lehet szakiskolai, líceumi vagy posztliceális oktatásban részt vevő tanuló, a Minőségbiztosítási Bizottságban (CEAC) tevékenykedik.
- (5)** A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának elnöke a következő feladatokkal rendelkezik:
- a)** együttműködik az Iskolai Diáktanács ágazatainak felelőseivel;
 - b)** vezeti a tanintézmény Iskolai Diáktanácsának gyűléseit;
 - c)** a középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának szóvivője;
 - d)** biztosítja a tárgyalások méltányos szellemben történő lebonyolítását, valamint a fegyelem betartását és a véleménynyilvánítás szabadságát;
 - e)** a Végrehajtó Bizottságban és a Közgyűlésben javasolja egy tag kizárását, amennyiben az nem látja el feladatait vagy nem tartja be a tanács működési szabályzatát;
- (6)** Az Iskolai Diáktanács elnökének megbízatása 2 évre szól. Egy évnyi megbízatás után az elnök bemutatja tevékenységi jelentését a Közgyűlésben. Amennyiben a jelentést abszolút többségi jelentéssel elutasítják, az elnököt felmentik tisztségéből.

Az Iskolai Diáktanács alelnöke

44. cikk

- (1)** A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának alelnöke a következő feladatokkal rendelkezik:

- a) nyomon követi az ágazatok tevékenységét;
 - b) az elnök hiányában átveszi annak feladatait és hatáskörét, megbízatás által;
 - c) kidolgozza a tanács tevékenységi programját;
- (2) Az Iskolai Diáktanács alelnökének megbízatása 2 évre szól. Egy évnyi megbízatás után az alelnök bemutatja tevékenységi jelentését a Közgyűlésben. Amennyiben a jelentést abszolút többségi jelentéssel elutasítják, az alelnököt felmentik tisztségéből.
- (3) A román tannyelvű tanintézményekben, amelyek tartalmazzak nemzeti kisebbségi tannyelvű osztályokat/tanszékeket, vagy a nemzeti kisebbségek nyelvén tanuló tanintézményekben, amelyekben működnek román tannyelvű osztályok/tanszékek, az Iskolai Diáktanácsba alelnöki tisztségben beemelik egy nemzeti kisebbségi tannyelvű osztály képviselőjét, illetve egy román tannyelvű osztály képviselőit, adott esetben.

Az Iskolai Diáktanács titkára

45. cikk

- (1) A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának titkára a következő feladatokkal rendelkezik:
- a) összeállítja a középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsi gyűléseinek jegyzőkönyvét;
 - b) feljegyzi az Iskolai Diáktanács minden javaslatát.
- (2) Az Iskolai Diáktanács titkárának megbízatása 2 évre szól. Egy évnyi megbízatás után a titkár bemutatja tevékenységi jelentését a Közgyűlésben. Amennyiben a jelentést abszolút többségi jelentéssel elutasítják, a titkárt felmentik tisztségéből.

Az Iskolai Diáktanács gyűlései

46. cikk

A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának gyűlései igény szerint történnek, az elnök vezetésével.

Az Iskolai Diáktanács tagjai

47. cikk

- (1)** A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának szervezeti felépítése a saját szabályzatában előírt ágazatokat foglalja magába.
- (2)** A tagok kötelesek betartani az Iskolai Diáktanács által elfogadott szabályokat és biztosítani a meghozott döntések megvalósítását a diákok körében. A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának tevékenységein való részvétel kötelező a tagok számára. A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának három egymást követő alkalommal igazolatlanul hiányzó tagjait felmentik tisztségükből.
- (3)** A középiskolai tanintézmény Iskolai Diáktanácsának tagjai kötelesek bemutatni az Igazgatói Tanácsnak, illetve a pedagógiai tanácsnak a képzési-oktatási folyamat specifikus problémáit, amelyekkel a tanulói közösségek szembesülnek.
- (4)** A tárgyalások témakörének célkitűzése a képzési-oktatási folyamat hatékony menete, a tanulók tanulmányi körülményeinek javítása és a tanulók számára széleskörű érdeklődést felkeltő iskolán kívüli tevékenységek szervezése, amelyeknek lebonyolítása a tanintézmény hatáskörébe tartozik.
- (5)** Az Iskolai Diáktanács minden tagjának joga van szavazni vagy a szavazástól tartózkodni. A szavazás lehet titkos vagy nyílt.

VIII. FEJEZET

VÉGSŐ RENDELKEZÉSEK

A tanulói státúrum alkalmazása

48. cikk

A tanintézmények biztosítják jelen státúrum rendeleteinek betartását az oktatók és a tanulók összes belső szervezete által.

A státúrum betartásának nyomon követése

49. cikk

A Megyei Diáktanács és a képviseleti egyesületek éves jelentést készítenek a jelen státúrum rendeleteinek betartásáról az adott megye vagy Bukarest város minden középiskolai tanintézményében. A jelentés egy iskolai évet ölel fel, és annak befejeztével vagy a következő iskolai év kezdetekor kerül közzétételre. A nyilvános közlés magába foglalja a tanintézmény és a tanfelügyelőségek weboldalait, a Diáktanács és a tanulók képviseleti egyesületeinek weboldalait. Amennyiben hiányosság ténye kerül megállapításra, a tanintézmények kötelesek azokat orvosolni és nyilvánosan közölni azok megoldási módozatait.

Hatálybalépés

50. cikk

Jelen státúrum a Monitorul Oficial al României I. Részében való megjelenéstől számított 30 napon belül lép érvénybe, a Nemzeti Oktatási és Kutatási Miniszter rendelete által, az 1/2011-es, módosított és kiegészített Országos Oktatási Törvény 80. cikkének (2) pontja szerint.

Módosítás

51. cikk

A tanuló statútuma az Országos Diáktanács, a törvényesen létrehozott tanulói képviseleti egyesületek, az Országos Szülői Szövetség és a szakszervezeti szövetségek javaslatára Miniszteri Rendelettel módosítható.

Az alacsonyabb vagy egyenlő rangú jogszabályokkal való viszony

52. cikk

Minden, alacsonyabb vagy egyenlő rangú jogszabályban előírt jogi szabályozás, amely jelen statútummal ellentétes, hatályát veszti.

Támogató:

RMDSZ

**COMMUNITAS
ALAPÍTVÁNY**